

УДК 811.112.2:81'42:81'38

В. І. Павлик,

кандидат філологічних наук, доцент

(Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу)

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ІРОНІЇ ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТІВ

Особливості перекладу жанрів газетної публіцистики полягають у розпізнаванні та правильній передачі тональності тексту, яка в цьому випадку, є категорією не фонетики, а стилістики. Тональність – це категорія тексту, що виражає інтенцію адресанта в залежності від якостей об'єкта мовлення й ставлення його до цих якостей. Вона є проміжною ланкою між композиційно-мовленнєвим та архітектоніко-мовленнєвим рівнями тексту. Тональність тексту мовленнєвого жанру – це складова структурно-функціональної побудови жанрової форми, один із важливих виявів комунікативної прагматики жанру. У тональності на лінгвостилістичному рівні, реалізується сукупність функціонально-комунікативних рис, які визначаються екстралінгвальними чинниками породження текстів мовленнєвого жанру. Іронія, як елемент тональності є однією з головних ознакою таких текстів.

Ключові слова: стилістика тексту, мовленнєвий жанр, тональність, іронія.

Аналіз мовознавчих досліджень в царині лінгвістики тексту дає підстави твердити, що ґрунтовні дослідження категорії тексту "тональність" тільки починаються і вони є цікавими та важливими. Тональність тексту є проміжною ланкою між композиційно-мовленнєвим та архітектоніко-мовленнєвим рівнями тексту. Вона ніби зціплює текст у єдине ціле і є елементом його цілісності.

Актуальність обраної теми наукової статті зумовлена загальною спрямованістю сучасних наукових розвідок в галузі стилістики тексту на питання дослідження конкретних жанрів певних функціональних стилів у зв'язку з комунікативно-прагматичною переорієнтацією сучасної лінгвістики тексту.

Метою статті є окреслення особливостей перекладу публіцистичних жанрів.

Учені, які сьогодні проводять дослідження в галузі газетно-публіцистичних жанрів (М. Н. Кім, Л. С. Кройчик) [1; 2], вважають традиційний поділ жанрів преси на інформаційні, аналітичні та художньо-публіцистичні застарілим. Це ж підтверджують процеси, які відбуваються з західній журналістиці, зокрема в Німеччині, де класифікація жанрів преси є двочленною і поділяється на інформаційно-спрямовані жанри преси (tatsachenbetonte / informationsbetonte Textsorten) та жанри, в яких робиться наголос на висловленні власної думки (meinungsbetonte Textsorten) [3: 7]. Інформаційно-спрямовані жанри преси мають інформативну функцію. До найголовніших інформаційно-спрямованих жанрів німецької преси належать: повідомлення (die Meldung), інформація (die Nachricht), кореспонденція / звіт (der Bericht), репортаж (die Reportage), ділове інтерв'ю (das Sachinterview).

Жанри, на яких робиться наголос на висловленні власної думки (meinungsbetonte Textsorten) поглинають та об'єднують в собі аналітичні та художньо-публіцистичні. Ці жанри вважаються найбільш важкими на шляху до вершин журналістської майстерності. Найперше, це проявляється у підвищеній вимогливості до мови, художньої образності, емоційної насиченості текстів [4: 15]. Вони стоять ніби посередині між жанрами літературними та журналістськими.

Жанри німецької преси, в яких робиться наголос на висловленні власної думки (meinungsbetonte Textsorten) – це жанри, в яких дається оцінка події або явища. Вони існують для притягнення інтересу читача, який бажає довідатися точку зору журналіста на ту чи іншу подію. Газетно-публіцистичне мовлення носить соціально-оцінний характер. Соціальна оцінка – це категорія прагматична, тобто це оцінка подій, суджень із позиції певних соціальних інтересів. Її основу складає дихотомія "відповідність/невідповідність прогресивним соціальним нормам". Останню можна визначити як мовну діяльність, що веде до вироблення позитивної або негативної позиції суб'єкта щодо оцінюваного [3: 35-78]. Тобто, мова йде про позитивне або негативне забарвлення переважної більшості газетних повідомлень і взагалі оцінність як одну з провідних рис, що пронизує всі рівні газетного тексту. У даній статті ми називаємо жанри, в яких робиться наголос на висловленні власної думки (meinungsbetonte Textsorten) оцінно-публіцистичними, так як вважаємо, що така назва найбільш точно відображає їхні особливості. Найголовнішими оцінно-публіцистичними жанрами німецької преси є: коментар (der Kommentar), фейлетон (das Feuilleton), глоса (die Glosse), колонка (die Kolumne), нарис (das Feature) [3: 35-78].

Важливою складовою оцінно-публіцистичних жанрів є тональність тексту. Тональність тексту мовленнєвого жанру – це складова структурно-функціональної побудови жанрової форми, один із важливих виявів комунікативної прагматики жанру. У тональності на лінгвостилістичному рівні, реалізується сукупність функціонально-комунікативних рис, які визначаються екстралінгвальними чинниками породження текстів мовленнєвого жанру. Тональна побудова жанру – це результат стильового процесу, в тональностях реалізується аксіологічна функція, "функція суб'єктивно-духовного впливу, яка керує психологічним боком сприйняття [5: 24]".

Поняття "тон" необхідно відокремити від понять фонетики, таких як "інтонація", "тон", "звучання", які відбивають акустичну реалізацію тексту [6: 65].

Першим системним дослідженням тональної будови тексту стала монографія С. М. Іваненко "Поліфонія тексту". Дослідниця характеризує тональність як категорію тексту, що виражає інтенцію адресанта в залежності від якостей об'єкта мовлення й ставлення його до цих якостей. Тональність уособлює в собі концентрат експресивних засобів тексту, які застосовує автор у своїй мовленнєвій діяльності з метою відображення сутності предмета викладу і свого особистого ставлення до нього [6: 77]. Експресивність визначається при цьому як ефект, що виникає при будь-якому відхиленні від норм мовного узуса з раціональної чи емоційної причини [7: 210].

Мова має набір нормативних (нейтральних) і експресивних засобів, які розглядаються як відхилення від норми, і залежно від інтенції адресанта під час його мовленнєвої діяльності використовуються для створення тієї чи іншої тональності в тексті, продукті мовленнєвої діяльності. Таким чином, тональність розглядається як текстова категорія, а експресивність як мовна.

Під час продукування текстів учасники комунікації спираються на систему цінностей, загальноприйнятих у конкретному суспільстві в певний час, отже відбір мовних засобів на основі оцінки є продуктивним. Проектування емоційної оцінки на рівень тексту дає таку його характеристику, як тональність. Розмаїття оцінок впливає на багатотональність тексту. Зі своєрідності форм оцінки виводиться поліфонія тексту, але не в просодичному значенні, а з позиції стилістики тексту [6: 65].

Визначення терміну "основна стилістична тональність" дає М. П. Брандес, яка розуміє його як загальну емоційну атмосферу висловлення, "загальне емоційне налаштування" [5: 211]. За С. М. Іваненко, ми виділяємо такі характерні ознаки основної стилістичної епічної тональності [6: 223, 233]:

1) основна епічна стилістична тональність, притаманна всім прозовим творам. На лексичному рівні епічна тональність формується лексикою нормативного поля мови, для вибору якої важливою критерією нульової оцінки як логічної, так і емоційної;

2) основна лірико-епічна тональність. Її інструментами є засоби образності, емоційної оцінки різного ступеня інтенсивності (як об'єктивної, так і суб'єктивної) оповідачем-автором в іпостасі ліричного героя, на яке локально нацаровуються мовні засоби відбиття окремих емоційних явищ;

3) основна драматично-епічна стилістична тональність. Вона, як і лірико-епічна тональність, може домінувати в художньому творі, але може бути представлена фрагментарно й лише забарвлювати основну лірико-епічну чи епічну тональність. Різновидами основної стилістичної драматично-епічної тональності розглядаються трагічна тональність, патетична та гумористична як вияв комічного. Складовими гумористичної тональності є іронічна, саркастична та сатирична тональності [6: 255-260].

Іронічна тональність притаманна оцінно-публіцистичним текстам. Увага до проблем перекладу текстів цих газетних жанрів виникає із усвідомлення, що культурно-специфічні поняття, навіть за відносної близькості культури-джерела й цільової культури, можуть виявитися складнішими для перекладача, ніж відтворення синтаксичних чи стилістичних особливостей оригіналу. У нашому дослідженні ми трактуємо іронію максимально вузько – як різновид висловлювання, який "передбачає розрив або невідповідність між тим, що мовець стверджує, і тим, що загалом мається на увазі" [8: 15].

Іронічна тональність оцінно-публіцистичних жанрів зумовлена, насамперед, екстралінгвальним фактором комунікативної ситуації, а саме: порушенням так званих "ритуальних дій", які є очевидними для читача. Під ритуальною дією ми розуміємо звичний для певного суспільства перебіг причинно-наслідкових відносини, який є загальноприйнятим. Ритуальна дія базується на домовленості членів суспільства (гласної чи негласної) з приводу того, які явища чи процеси відповідають ідеалам, якими керується те чи інше суспільство, а отже є "правильними", а які не відповідають – а отже є "неправильними" [9: 279]. Екстралінгвістичний фактор "порушення ритуальних дій" базується на суспільних домовленостях саме у суспільстві – це прийняті норми у суспільному та культурному житті, норми у стосунках людина – суспільство, суспільство – людина, людина – людина. Саме тут захована одна із тих "родзинок", які необхідно побачити, відчуті перекладачеві та із прототексту правильно перенести у метатекст.

З іншого боку, перекладознавці Б. Гейтім та І. Мейсон наголошують на тому, що іронізуючи, мовець, по суті, не вірить у те, що каже; він висловлює своє ставлення до прямої інтерпретації якогось (очевидно нещирого) твердження. Мова йде про "вторинну інтерпретацію", яка передбачає розуміння того, що мовець цитує якесь (реальне чи уявне) джерело, від якого неявно відмежовується [10: 279]. Це визначення впритул наближає нас до поняття "інтертекстуальна іронія". З попередніх визначень випливає, що іронія полягає зокрема в тому, що мовець свідомо закладає у висловлювання смисл, який не збігається з явним смислом. Б. Гейтім та І. Мейсон уточнюють, що мовець цитує джерело, від якого неявно відмежовується [10: 279]. Якщо цитується реальне джерело, то мова йде власне про інтертекстуальну іронію.

Інтертекстуальна іронія виникає при зіставленні двох різних за тональністю контекстів, що містять спільний елемент – фразу, уривок, сюжетну лінію тощо – який служить алюзією мета тексту на

прототекст. Ефект, що виникає при цьому залежить від ступеня контрасту між двома контекстами – від легкого відсторонення й заниження тону до цілковитої зміни смислу спільного елемента в новому контексті. Алюзія – це засіб для привнесення в текст додаткового іронічного смислу, інтертекстуальна іронія – це ефект, що утворюється за допомогою алюзії [8: 30].

Щоб відтворити в перекладі інтертекстуальну іронію, треба зберегти якнайбільше контекстів, що потенційно відчитуються в оригіналі, а найголовніше – відтворити їхні тональності, водночас залишивши можливість наївного прочитання. Цільовий текст, тобто метатекст з інтертекстуальною іронією має бути когерентним уже на поверхні, як і оригінал; "глибші" смисли мають бути неочевидними і доступними лише для інтертекстуально-свідомих читачів. Таких інтертекстуально-свідомих читачів У. Еко називає "lettore modello" – "зразковий читач". На його думку, текст – це "інертний механізм", що реалізується як текст лише тоді, коли його активує читач, який керується певною стратегією і, в тому числі, передбачає ходи автора. Це "передбачення ходів" може залежати від фонових знань читача чи від особистих уподобань, але в кожному разі воно означає активну участь, як при заповненні пробілів, (як у випадку з алюзіями), і автор тексту припускає, що ці пробіли справді можуть бути заповнені [8: 15].

Українською мовою поняття "lettore modello" відтворюють як "ідеальний читач" – тобто це читач-зразок, а саме читач-ідеал, що здатний простежити за думкою автора і розшифрувати абсолютно всі натяки, алюзії й підтексти [8: 21].

Яскравим представником іронічних оцінно-публіцистичних жанрів німецької преси є жанр "глоса". Глоси відзначаються стислістю, влучністю, чіткістю, гостротою та дотепністю. Предметом глос в загальному є вчинки, події, поведінка, які піддаються критиці. Кульмінацією глоси є її пуант (die Pointe) – це безпосередній, неочікуваний смисл, яким закінчується текст; часто є несподіваною точкою зору стосовно сказаного" [11: 159].

Адресатами жанрової форми "глоса" є люди з вищою освітою та читачі, які займаються вдосконаленням своєї освіти і мають ліберальні політичні погляди. Унаслідок аналізу корпусу текстів ми стверджуємо, що адресат глоси не є пересічним читачем. Його можна охарактеризувати, як "елітного" читача. Людина, яка читає глосу, не тільки володіє великим багажем знань у різних галузях навколишньої дійсності, не тільки розуміється на актуальній (або історичній) політичній ситуації та проблемах культурного життя. Адресат глоси завдяки високому рівню своєї освіченості в стані відчутти ту іронію стосовно описуваних явищ, які закладаються автором, і отримати від них насолоду.

Екстралінгвістична ситуація "порушення ритуальних дій" відбивається у лінгвістичній складовій іронічної тональності жанру "глоса". Прикладом є глоса Ансгара Грава "Auf Augenhöhe" у газеті "Die Welt" від 03.07.2007 року.

Екстралінгвістичною комунікативною ситуацією обраної глоси є візит міністра закордонних справ Німеччини Франка-Вальтера Штайнмаєра у супроводі депутатів Бундестагу до Африки. Іронічна тональність пронизує увесь текст і базується на порушенні ритуальних дій в алгоритмі протікання міжнародних візитів та міжнародних зустрічей, які є нормою у Федеративній республіці Німеччина.

Перша ритуальна дія: завчасно домовлена міжнародна зустріч, тим більше на рівні міністрів закордонних справ, не може не відбутись просто тому, що один із міністрів вирушив на іншу "важливу зустріч". Друга ритуальна дія: політики повинні бути підготовані до зустрічей на найвищому рівні, від чого залежить підписання важливих міждержавних угод. Третя ритуальна дія: міжнародні зустрічі на вищому рівні не можуть проводитись наспіх і повинні тривати передбачений протоколом час.

В загальному лексика даної глоси є нейтральною і поза контекстом не має якогось експресивного забарвлення. Тільки у даному контексті читач, на імпліцитному рівні, за допомогою іронії, розпізнає порушення вже названих ритуальних дій. Саме тут присутня іронія, яку необхідно відчутти і передати під час перекладу:

Порушення першої ритуальної дії: *Nach der Landung in Abuja eilte Frank-Walter Steinmeier zum Termin mit seinem erst vor wenigen Tagen ernannten Amtskollegen Ojo Maduekwe. Der hatte noch am Vortag in einer Pressemitteilung kundgetan, er werde den gegenüber nigerianischen Immigranten mitunter arroganten Deutschen die Meinung sagen. Auf Augenhöhe, gewissermaßen. Aber leider hatte es sich Ojo Maduekwe inzwischen wohl anders überlegt. Er war einfach nicht da. Ein wichtiger Termin in Benin.*

Порушення другої та третьої ритуальних дій: *Dafür wurde Steinmeier von einem Staatsminister empfangen, der eine längere Erklärung zum nigerianisch-deutschen Verhältnis vom Blatte las, dann aber in dem auf eine Stunde angesetzten Termin nicht mehr viel zu sagen wusste und schon nach 20 Minuten zur Pressekonferenz bat.*

Порушення третьої ритуальної дії: *Sie trafen die nigerianische Parlamentspräsidentin, die allerlei weitere Würdenträger, darunter den Fraktionschef, den Oppositionsführer und den Ausschussvorsitzenden, vorstellte, die Wichtigkeit der deutsch-nigerianischen Beziehungen betonte und nach rund zwölf Minuten wissen ließ, sie habe noch einen Folgetermin. So endete auch dieses Gespräch, bevor es begonnen hatte.*

Прикладом інтертекстуальної іронії є глоса Евеліна Зінгера "König wider Willen", газета "Die Zeit" від 20.04.2006 року:

Die Schlüsselszene des SPD-Dramas ereignete sich, wie in jeder ordentlichen Tragödie, nicht erst am Ende. So ergreifend Platzecks letzter Auftritt als Haupt- und Staatsakteur wirkte – seine Kapitulation bestätigte nur, was im Text ohnehin angelegt war und was wir aus Shakespeares Königsdramen wissen: dass siegreiche Politik eine gewisse Herrschsucht erfordert. Die fehlte dem SPD-Vorsitzenden. Schlimmer noch, er wollte nicht regieren. Diese klassische, aus der Literatur wohlvertraute Machtscheu, die schon King Lear den Kopf kostete, ist der Grund seiner Niederlage, deutlich zeigte sie sich schon bei der Inthronisation.

При перекладі даної глоси перекладач повинен взяти до уваги посилання автора на так звані "прецедентні тексти" драм В. Шекспіра. Як зазначає Ф. Бацевич "прецедентний текст – це текст, основними ознаками якого є особлива значущість для окремих особистостей і для значної кількості осіб, а також багаторазове звернення до нього у дискурсі цих особистостей... Прецедентні тексти можна назвати хрестоматійними в тому сенсі, що всі мовці знають їх..." [12: 151-152].

Підсумовуючи можна сказати, що іронічна тональність жанрових форм на екстралінгвістичному рівні проявляється на рівні розпізнавання читачем, який належить до освіченої, елітної читацької аудиторії, порушення ритуальних дій, тобто тих принципів, які є нормою у сучасному демократичному суспільстві. Головним маркером, який вирізняє тексти оцінно-публіцистичних жанрів, є іронія. Завданням перекладача є розпізнати, відчутти іронічність прототексту і адекватно влучно передати її у метатексті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Ким М. Н. Жанры современной журналистики / М. Н. Ким. – СПб. : Изд-во Михайлова В. А., 2004. – 335 с.
2. Кройчик Л. Е. Система журналистских жанров / Л. Е. Кройчик // Основы творческой деятельности журналиста / [под ред. С. Г. Корконосенко]. – СПб., 2000. – 270 с.
3. Jungova Z. Textsorten in der Presse und Publizistik und ihre stilistische Realisierung / Zuzana Jungova. – Brünn, 2006. – 107 s.
4. Тertychnyy A. A. Жанры периодической печати: учебное пособие / А. А. Тertychnyy. – [2-е изд., испр. и доп.]. – М. : Аспект Пресс, 2002. – 320 с.
5. Брандес М. П. Стилистика текста. Теоретический курс : учебник / М. П. Брандес. – [3-е изд., перераб. и доп.]. – М. : "Прогресс-Традиция", "ИНФРА-М", 2004. – 408 с.
6. Іваненко С. М. Поліфонія тексту : [монографія] / С. М. Іваненко. – К. : Видавничий центр КДЛУ, 1999. – 318 с.
7. Hänse G. Einstellungen als Kategorie zur Erfassung sprachlich reflektierter Beziehungen zwischen Text und Produzent und textreferentiellem Objektbereich / G. Hänse // Deutsch als Fremdsprache. – 1981. – № 4. – S. 208–214.
8. Кам'янець А. Б. Інтертекстуальна іронія та переклад / А. Б. Кам'янець, Т. Є. Некряч. – К. : Видавець Карпенко В. М., 2010. – 176 с.
9. Werlen I. Ritual und Sprache. Zum Verhältnis von Sprechen und Handeln in Ritualen / I. Werlen. – Tübingen, 1984. – 411 s.
10. Hatim B. Discourse and the translator. Language in Social Life Series / B. Hatim, I. Mason. – Longman, 1990. – 258 p.
11. Einführung in die journalistische Methodik [von e. Autorenkollektiv d. Sekt. Journalistik d. Karl-Marx-Univ. Leipzig]. – [2., durchges. Aufl.]. – Leipzig : Bibliografisches Institut, 1988. – 240 s.
12. Бацевич Ф. Нариси з комунікативної лінгвістики / Флорій Бацевич. – Львів, 2003. – 278 с.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Kim N. M. Zhanry sovremennoy zhurnalistiki [Genres of modern journalism] / N. M. Kim. – Spb. : Yzd-vo Mikhaylova V. A., 2004. – 335 s.
2. Kroychik L. E. Sistyema zhurnalistyckikh zhanrov [The system of journalistic genres] / L. E. Kroychik // Osnovy tvorcheskoy deyatel'nosti zhurnalista / [pod red. S. G. Koronosenko]. – Spb., 2000. – 270 s.
3. Jungova Z. Textsorten in der Presse und Publizistik und ihre stilistische Realisierung / Zuzana Jungova. – Brünn, 2006. – 107 s.
4. Tertychnyy A. A. Zhanry periodicheskoy pechati: Uchebnoye posobiye [Genres of printed media: Work book] / A. A. Tertychnyy. – M. : Aspekt Press, 2002. – 320 s.
5. Brandes M. P. Stilistika teksta. Teoreticheskiy kurs: uchebnyy [The text stylistics Theoretical course: A coursebook]. – [3-e yzd., pererab. y dop.] / M. P. Brandes. – M. : "Prohress-Tradytsyya", "YNFRA-M", 2004. – 408 s.
6. Ivanenko S. M. Polifoniya tekstu : [monohrafiya] [The text polyphony] / S. M. Ivanenko. – K. : Vydavnychy tsestr KDLU, 1999. – 318 s.
7. Hänse G. Einstellungen als Kategorie zur Erfassung sprachlich reflektierter Beziehungen zwischen Text und Produzent und textreferentiellem Objektbereich / G. Hänse // Deutsch als Fremdsprache. – 1981. – № 4. – S. 208–214.
8. Kamyanets' A. B. Intertekstual'na ironiya ta pereklad [Intertextual irony and translation] / A. B. Kamyanets', T. Ye. Nekryach. – K. : Vydavets' Karpenko V. M., 2010. – 176 s.
9. Werlen I. Ritual und Sprache. Zum Verhältnis von Sprechen und Handeln in Ritualen / I. Werlen. – Tübingen, 1984. – 411 s.
10. Hatim B. Discourse and the translator. Language in Social Life Series / B. Hatim, I. Mason. – Longman, 1990. – 258 p.
11. Einführung in die journalistische Methodik [von e. Autorenkollektiv d. Sekt. Journalistik d. Karl-Marx-Univ. Leipzig]. – [2., durchges. Aufl.]. – Leipzig : Bibliografisches Institut, 1988. – 240 s.
12. Batseyvych F. Narysy z komunikatyvnoyi lnhvistyky [Studies on the communicative linguistics] / Floriy Batseyvych. – L'viv, 2003. – 278 s.

Матеріал надійшов до редакції 27.03. 2014 р.

Павлик В. И. Особенности перевода иронии публицистических текстов.

Особенности перевода жанров газетной публицистики состоят в том, чтобы распознать и правильно передать тональность текста, которая в этом случае является категорией не фонетики, а стилистики. Тональность – это категория текста, которая выражает интенцию адресанта в зависимости от качеств объекта речи и отношения его к этим качествам. Она является промежуточным звеном между композиционно-речевым и архитектурно-речевым уровнями текста.

Тональность текста речевого жанра – это составляющая структурно-функционального строения жанровой формы, одно из важных проявлений коммуникативной прагматики жанра. В тональности на лингвостилистическом уровне реализуется сумма функционально-коммуникативных особенностей, которые определяются экстралингвальными показателями происхождения текстов речевого жанра.

Ирония, как элемент тональности, является одной из главных особенностей таких текстов.

Ключевые слова: стилистика текста, речевой жанр, тональность, ирония.

Pavlyk V. I. Peculiarities of Translating Publicistic Texts Irony.

The actuality of the topic chosen for the scientific article is explained by the fact that current scientific investigations in text linguistics focus on studying specific genres of certain functional styles due to the communicative and pragmatic reorientation of modern text linguistics. Peculiarities of translating publicistic texts are based on the identification and correct communication of the text tone which in this case is rather a stylistic than a phonetic category. Tone is a text category which expresses addressee's intention depending on the qualities of the object of speech and his attitude to these qualities. Intertextual Irony arises when comparing two different in tone contexts, containing a common element – a phrase, a passage, storyline, etc. – which is an allusion of the target text to the original one. To reproduce intertextual irony in translation, it is necessary to preserve as many contexts which are potentially felt in the original as possible and most importantly. To sum up we can say that the ironic tone of genre forms on the extralinguistic level manifests itself by breaking rituals namely principles which are the norm in today's democratic society. Besides it is identified by the readers who are considered to be well-educated and elite. Irony is the main thing that distinguishes texts of evaluative and publicistic genres. The task of the translator is to identify and feel the irony of the original text and communicate it in the target text as accurately as possible.

Keywords: text linguistics, speech genre, tone, irony.